

KOMMUNLEDNINGSKONTOR KLK
Utredningsenheten
Lena Lindegren

Utredning av efterfrågan och kapacitet avseende programutbud på Åva gymnasium

Innehåll

Utredning av efterfrågan och kapacitet avseende programutbud på Åva gymnasium.....	1
1. Bakgrund.....	3
2. Omvärldsbevakning och förutsättningar.....	3
2.1 Pågående diskussioner om dimensionering och utbud nationella program gymnasieskolan	3
2.2 Avtal Storsthlm	3
2.3 Juridik.....	4
2.3.1 Planering och dimensionering gymnasieutbildningar	4
2.3.2 Huvudmannens ansvar vid nedläggning av program/inriktningar	4
2.4 Fristående skolor med tillstånd att utöka sin verksamhet i Täby	5
2.5 Begränsningar i kapacitet sätter ramar för utbud och dimensionering på Åva gymnasium.....	6
3. Statistik efterfrågan, utbud och kapacitet.....	6
4. Utredningens förslag.....	19
4.1 Sammanfattande analys.....	19
4.2 Förslag förändring programutbud att utreda vidare	21
5. Sammanfattning	23

1. Bakgrund

Vid gymnasie- och näringslivsnämndens sammanträde den 10 december 2020 gavs utbildningschefen i uppdrag att tillsätta en utredning av efterfrågan och kapacitet avseende programutbud på Åva gymnasium. Utredningens resultat och förslag till förändrat programutbud ska redovisas vid nämndens sammanträde i april 2021. Vid sammanträdet i april föreslås nämnden ge utbildningschef i uppdrag att fördjupat utreda olika konsekvenser för elever, personal och arbetsmiljö om utbudet förändrats på det sätt som utredningen föreslår. Därefter kan ett beslut avseende programutbud för Åva gymnasium från och med läsåret 2022/2023 fattas vid gymnasie- och näringslivsnämndens sammanträde i september 2021.

En arbetsgrupp med representanter från olika delar av kommunledningskontoret och verksamhetsområdet utbildning har utrett frågan. Arbetsgruppen har haft en styrgrupp bestående av utbildningschef och gymnasiechef som regelbundet stämt av uppdraget med uppdragsledaren.

2. Omvärldsbevakning och förutsättningar

I ett uppdrag att se över dimensionering och utbud av program på Åva kan det vara värdefullt att sätta in detta i ett större sammanhang. Dels utifrån nationella diskussioner om hur dimensionering och utbud av nationella gymnasieprogram ska ske framöver. Och dels utifrån det regionala sammanhang som Täby befinner sig i ett avtalsreglerat samarbete med Storsthlm.

2.1 Pågående diskussioner om dimensionering och utbud nationella program gymnasieskolan

Den statliga utredningen SOU 2020:33 Gemensamt ansvar, en modell för planering och dimensionering av gymnasial utbildning, diskuterar utmaningarna kring utbud och efterfrågan av program i gymnasieskolan i förhållande till arbetsmarknadens efterfrågan på yrkesutbildad personal och den sjunkande andel elever som väljer ett yrkesprogram på gymnasiet. Utredningen presenterar olika alternativa förslag till hur utbud och dimensionering skulle kunna organiseras centralt istället för nuvarande system där varje huvudman lokalt beslutar om programutbud och antal platser. Täby kommun var en av remissinstanserna till utredningen och var, liksom flera andra kommuner och regioner, kritiska till flera av förslagen men delade i övrigt i stort den problembild som presenterades. Ett förslag i utredningen var också att när det gäller utbud av utbildningar skifta fokus från elevernas önskemål om utbildning, till arbetsmarknadens efterfrågan av arbetskraft. Även här var Täby och flera andra remissinstanser inte överens med utredaren hur detta skulle kunna gå till.

2.2 Avtal Storsthlm

Sedan 2011 söker och mottas eleverna på lika villkor till samtliga gymnasieskolor i regionen, oavsett var eleven är folkbokförd. Nuvarande samverkansavtal gäller sedan 2015 där länets

kommuner tillsammans med Håbo kommun har tecknat avtal om gymnasieutbildning. Avtalet gör att alla elever i regionen kan söka till, och antas på lika villkor, till samtliga gymnasieskolor i regionen. Syftet med en gemensam gymnasierregion är att erbjuda Stockholmsregionens elever utbildning av hög kvalitet med fokus på fritt val, ökad måluppfyllelse och likvärdighet. I avtalet ingår också gemensamma programpriser på nationella program för att skapa likvärdiga förutsättningar mellan huvudmännen.

Ett annat syfte med samarbetet är också att förbättra balansen mellan utbud och efterfrågan, och att identifiera strategiskt viktiga utbildningar för regionen. Elevernas möjlighet att söka utbildning på lika villkor i hela regionen har inneburit att kommunerna och huvudmännen i allt högre utsträckning är kopplade till varandra. Alla ansvarar idag för att ge varandras ungdomar en gymnasieutbildning med hög kvalitet. När tillgängligheten till program och inriktningar ska vara hög i hela regionen, är planeringen av utbudet därmed inte längre en egen angelägenhet. Ett av samverkansavtalets mål är att skapa bästa möjliga förutsättningar för regional dialog i syfte att samordna planering och dimensionering, men varje kommun är enligt skollagen ytterst ansvarig för att ungdomarna i kommunen erbjuds gymnasieutbildning. Under våren 2019 tog den politiska styrgruppen för gymnasierregionen beslut om att Storsthlm ska fortsätta arbetet med att stödja en gemensam planering för gymnasieskolans utveckling i form av kluster sammansatta av kommuner utifrån elevernas pendlingsmönster. Planering i kommunklusterform syftar till att skapa en metod som gör planering och analys mer konkret och hanterbar så att gymnasierregionen kan möta kapacitetsbehoven på ett väl genomtänkt långsiktigt och resurseffektivt sätt. I kommunkluster nordost ingår följande kommuner: Danderyd, Norrtälje, Täby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker.

2.3 Juridik

2.3.1 Planering och dimensionering gymnasieutbildningar

Huvudmannen fastställer som regel vilket utbud av program och inriktningar som ska erbjudas i början av höstterminen året före utbildningens start. De flesta huvudmän anger också vilket antal utbildningsplatser som erbjuds. Antal platser på de olika programmen kan dock korrigeras relativt sent innan terminsstart för att kunna ta hänsyn till den faktiska efterfrågan. I skollagens 15 kapitel 30 § anges att huvudmannen så långt det är möjligt ska anpassa både utbudet av utbildningar och antal platser efter sökandes önskemål. Betydande förändringar i sökmönster kan ge huvudmännen svårigheter att planera utbudet. Även andra huvudmäns förändringar av utbud försvårar planeringen. Huvudmännen bör fatta beslut om eventuella nedläggningar av program och inriktningar i så god tid att de elever som berörs har möjlighet att ändra sina val (göra omval). Förändringar i beslutad organisation bör därför göras före omvalsperiodens utgång (om omvalsperiod används).

2.3.2 Huvudmannens ansvar vid nedläggning av program/inriktningar

En elev har rätt att få fullfölja påbörjad utbildning, skollagen 16 kap. 37-41 §§. Rätten gäller hos samtliga huvudmän.

För nationella program i gymnasieskolan gäller följande i 16 kap. 37 § skollagen: En elev som har påbörjat en utbildning på ett nationellt program, en nationell inriktning eller en särskild variant har rätt att hos huvudmannen eller, om huvudmannen är offentlig, inom samverkansområdet fullfölja sin utbildning på det påbörjade programmet eller den aktuella inriktningen eller varianten.

2.4 Fristående skolor med tillstånd att utöka sin verksamhet i Täby

Etableringar fristående skolor i Täby

Täby kommun är positiva till att fristående gymnasieskolor vill etablera sig i Täby och ser att det de närmaste åren kommer finnas ett fortsatt ökat behov av gymnasieplatser, inte bara i regionen, utan också lokalt. Som framgår av avsnitt 4 nedan finns det dock vissa svårigheter att göra träffsäkra prognoser.

Följande huvudmän har ansökt och fått tillstånd av Skolinspektionen att utöka sin befintliga verksamhet med i Täby kommun från läsåret 2021/22¹:

1. Praktiska Sverige AB har godkännande för naturbruksprogrammet med inriktningarna djurvård, hästhållning, naturturism och skogsbruk vid Praktiska Gymnasiet i Täby kommun. Godkännandet för de nya inriktningarna avser utbildning som påbörjas efter 30 juni 2021.
2. Med ändring av beslut den 30 september 2020 godkänner Skolinspektionen Täby yrkesgymnasium AB som huvudman för gymnasieskola. Godkännandet avser utbildning på det nationella vvs- och fastighetsprogrammet med inriktningarna vvs samt fastighet och hantverksprogrammet med inriktningen frisör, barberare och hår- och makeupstylist vid Täby yrkesgymnasium i Täby kommun från läsåret 2021/22.
3. Skolinspektionen har vidare godkänt att det på Tibble Gymnasium Campus Täby får starta nationellt godkända idrottsutbildningar inom futsal, innebandy, bordtennis och badminton från läsåret 2021/22.

Det är viktigt att observera att det faktum att en huvudman fått i tillstånd att starta eller utöka en verksamhet från ett visst läsåret inte är samma sak som att programmen eller inriktningarna då också finns att söka för eleverna. När utredningen i mars söker efter dessa program och inriktningar i antagningssystemet så finns inte heller alla inriktningar att söka. Vad gäller nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU) så visas och söks dessa inte i det gemensamma antagningssystemet Indra utan via respektive idrottsförbund. Efter det söker eleven till ett nationellt program via Indra.

Utöver dessa huvudmän, har ytterligare en fristående aktör inom kommunen uttryckt intresse för att utöka befintlig verksamhet inom det samhällsvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet i en relativt betydande omfattning.

---

¹ Det framgår dock inte om aktuella huvudmän också avser att påbörja dessa utbildningar kommande läsåret.

2.5 Begränsningar i kapacitet sätter ramar för utbud och dimensionering på Åva gymnasium

På Åva gymnasium finns det i nuläget drygt 1 300 elever och skolan kan ta emot högst 1250 elever. Den begränsning i kapacitet som finns på skolan innebär att om utbud av program eller antal klasser utökas så får det konsekvenser för redan befintligt utbud. Det finns en begränsning i den tekniska kapaciteten i befintliga lokaler. Utmaningen för huvudmannen och skolan ligger i att erbjuda de utbildningar som eleverna mest efterfrågar och att därutöver ha i åtanke vilket behov arbetsmarknaden har av yrkesutbildad personal. Det finns inplanerade ombyggnationer för att kunna öka den tekniska kapaciteten med 150 elever. Våren 2020 fattade gymnasie- och näringslivsnämnden ett beslut om att på grund av ett högt söktryck utöka ekonomiprogrammet med en klass från och med läsåret 2020/21. Med en fortsatt utökning på ekonomiprogrammet kommer skolan om två år ha cirka 1 360 elever, förutsatt att andra program behåller samma volym.

3. Statistik efterfrågan, utbud och kapacitet

En viktig del av denna utredning är att få en bild av efterfrågan till olika gymnasieprogram till Åva och samtliga gymnasieskolor i Täby, från dels elever folkbokförda i Täby men även vad elever oavsett bostadsort söker för skolor och program i Täby. Utredningen har undersökt följande frågeställningar gällande söktryck och efterfrågan.

1. Hur ser efterfrågan ut från elever folkbokförda i Täby över de senaste tre åren? Vilka program och skolor söker de i första hand?
  2. Hur ser efterfrågan ut till Åva och övriga gymnasieskolor i Täby? Vilka program har eleverna, oavsett bostadsort, sökt i första hand de senaste tre åren?
  3. Hur ser den preliminära antagningen ut inför läsåret 2021/22? Vilka program och skolor i Täby är mest eftersökta i första hand? Särskilt fokus på Åva gymnasium. Både elever folkbokförda i Täby och andra elever.
  4. Hur ser kapacitet och utbud ut för de olika gymnasieskolorna i Täby? Särskilt fokus på Åva gymnasium.
  5. Prognos population och elevkullar bosatta i Täby och övriga nordostkommuner?
- 1. Hur ser efterfrågan ut från elever folkbokförda i Täby över de senaste tre åren? Vilka program och skolor söker de i första hand?**

När det gäller *vilka skolor* elever folkbokförda har efterfrågat i förstahand, visar tabellen i bild 1 nedan att det åren 2018 till 2020 har varit flest sökande till Tibble gymnasium, efterföljt av Täby Enskilda gymnasium och därefter Åva gymnasium. Gemensamt för Åva och Täby Enskilda är att det under perioden har skett en relativt stor ökad efterfrågan från ungdomarna i Täby, även om Tibble fortsätter att vara den som flest elever söker till. Av bild 2 framgår att det år 2018 var 62 procent av elever folkbokförda i Täby som i första hand valde en gymnasieskola inom kommunen, 2019 var det 67 procent och 2020 var det 70 procent. Det går således att notera ett ökat intresse från eleverna i Täby att välja en gymnasieskola inom kommunen. När det gäller intresse för skolor i andra kommuner, går det att under de senaste tre åren se ett

minskat söktryck från eleverna i Täby till ett antal skolor i Danderyds kommun samt till Stockholms stads kommunala skolor.

Bild 1 – förstahandssökande från Täby

Sökt skola	1:a hands sökande från Täby		
	2018	2019	2020
Tibble Gymnasium	302	325	302
Täby Enskilda Gymnasium	129	162	181
Åva Gymnasium	123	173	197
Danderyds Gymnasium	72	71	50
Stockholms stads kommunala skolor	64	62	53
Viktor Rydberg Gymnasium Djursholm	48	35	28
Marina läroverket	35	22	29
Mimers gymnasium	16	17	18
Skärgårdsgymnasiet	14	7	10
Täby Praktiska Gymnasium	13	14	15
Viktor Rydberg Jarlaplan	11	8	8
Viktor Rydberg Odenplan	11	13	8
Sparre Gymnasium	10	4	3
Vallentuna gymnasium	10	11	16
NTI-gymnasiet Stockholm	7	4	3
Realgymnasiet i Stockholm	7	4	1
Rudbeck, Sollentuna kommun	5	6	3
Täby yrkesgymnasium	4	7	6
Stockholms Idrottsgymnasium	4	7	9
LBS Kreativa Gymnasiet Stockholm Norra	3	9	2
Internationella Engelska gymnasiet	2	9	3
Kulturama Gymnasium	2	0	6
Torsås Korrespondensgymnasium	2	7	3
Övriga	82	79	92
Totalt	976	1 056	1 046

Bild 2 – Täbyelevernas förstahandsval av skolor inom och utanför kommunen

	1:a hands sökande från Täby		
	2018	2019	2020
Skola i Täby	608	706	730
Skola utanför Täby	368	350	316
Totalt	976	1 056	1 046

När det gäller *vilka program, oavsett skola*, som elever folkbokförda i Täby söker i första hand, framgår det av bild 3 nedan att det under 2017 till 2019 har varit ett ökat intresse för ekonomiprogrammet, med en liten minskning för år 2020. På samma sätt har intresset för samhällsvetenskapsprogrammet ökat i popularitet, och då framförallt inför 2020. Intresset för naturvetenskapsprogrammet har varierat över åren, medan intresset för teknikprogrammet har varit relativt stabilt. Av yrkesprogrammen är det el- och energiprogrammet som är mest populärt och har också ökat i attraktivitet från 2017 till 2020.

Bild 3 – vilka program oavsett skola söker elever folkbokförda i Täby?

#	Program	2017	2018	2019	2020
1	Ekonomiprogrammet	250	274	322	317
2	Samhällsvetenskapsprogrammet	181	183	177	215
3	Naturvetenskapsprogrammet	203	173	202	177
4	Teknikprogrammet	105	106	113	104
5	Estetiska programmet	53	58	67	61
6	International Baccalaureate	15	8	12	13
7	Humanistiska programmet	3	5	3	6
Totalt högskoleförberedande program		810	807	896	893
1	El- och energiprogrammet	21	19	33	34
2	Introduktionsprogram	32	29	32	24
3	Naturbruksprogrammet	24	30	17	20
4	Barn- och fritidsprogrammet	14	14	18	18
5	Handels- och administrationsprogrammet	9	7	8	9
6	Restaurang- och livsmedelsprogrammet	13	8	9	8
7	Hantverksprogrammet	8	16	9	8
8	Vård- och omsorgsprogrammet	7	12	7	7
9	Fordons- och transportprogrammet	5	5	9	7
10	Marinteknikutbildningen riksrekryterande	0	1	5	3
11	Bygg- och anläggningsprogrammet	1	8	2	3
12	Vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt å	11	3		1
13	Hotell- o turismprogrammet	1		2	1
14	VVS- och fastighetsprogrammet	3	4	2	
15	Flygteknikutbildningen riksrekryterande		2	1	
16	Industritekniska programmet	1			
Totalt yrkesförberedande program		150	158	154	143
Tot 1:a hand sökande folkbokförda i Täby		960	965	1 050	1 036

2. Hur ser efterfrågan ut till *Åva och övriga gymnasieskolor i Täby*? Vilka program har eleverna, oavsett bostadsort, sökt i första hand de senaste tre åren?

Av bild 4 nedan framgår att när elever oavsett folkbokföringsort söker sig till ett program i någon av Täbys gymnasieskolor, så är det ekonomiprogrammet som är fortsatt mest eftertraktat. År 2020 var det 439 elever (26,6 procent) som sökte detta program i första hand. Efter ekonomiprogrammet följer samma år

samhällsvetenskapsprogrammet med 347 sökande (21 procent), naturvetenskapsprogrammet med 290 (17,6 procent) och därefter teknikprogrammet med 199 elever (12,1 procent) förstahandssökande. Av yrkesprogrammen är det el- och energiprogrammet som har flest sökande 2020 med 59 sökande (3,6 procent). Precis som den nationella trenden är det betydligt färre elever som söker sig till ett yrkesprogram än till ett högskoleförberedande program.

Bild 4 – Vilka program på skolor i Täby söker eleverna oavsett folkbokföringskommun?

Geografiska kommun skola	Program	1:a hands sökande till skolor i Täby (oavsett folkbokföringskommun)					
		2018	Andel	2019	Andel	2020	Andel
Täby kommun	Ekonomiprogrammet	370	23,7%	455	26,5%	439	26,6%
Täby kommun	Samhällsvetenskapsprogrammet	294	18,9%	303	17,6%	347	21,0%
Täby kommun	Naturvetenskapsprogrammet	253	16,2%	297	17,3%	290	17,6%
Täby kommun	Teknikprogrammet	199	12,8%	226	13,1%	199	12,1%
Täby kommun	Estetiska programmet	101	6,5%	128	7,4%	104	6,3%
Täby kommun	El- och energiprogrammet	73	4,7%	75	4,4%	59	3,6%
Täby kommun	Barn- och fritidsprogrammet	56	3,6%	62	3,6%	45	2,7%
Täby kommun	International Baccalaureate	34	2,2%	21	1,2%	38	2,3%
Täby kommun	Fordons- och transportprogrammet	30	1,9%	27	1,6%	36	2,2%
Täby kommun	Introduktionsprogram	51	3,3%	34	2,0%	25	1,5%
Täby kommun	Vård- och omsorgsprogrammet	35	2,2%	34	2,0%	22	1,3%
Täby kommun	Restaurang- och livsmedelsprogrammet	23	1,5%	19	1,1%	18	1,1%
Täby kommun	Naturbruksprogrammet	4	0,3%	12	0,7%	8	0,5%
Täby kommun	Hantverksprogrammet	12	0,8%	9	0,5%	7	0,4%
Täby kommun	Handels- och administrationsprogrammet	13	0,8%	3	0,2%	3	0,2%
Täby kommun	Hotell- o turismprogrammet	2	0,1%	6	0,3%	2	0,1%
Täby kommun	Vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år	4	0,3%	0	0,0%		0,0%
Täby kommun	GYSÅR programmet för estetiska verksamheter		0,0%		0,0%	1	0,1%
Täby kommun	GYSÅR individuellt program	5	0,3%	9	0,5%	6	0,4%
Täby kommun	Totalt GY+GYSÅR	1 559	100%	1 720	100%	1 649	100%

När det gäller efterfrågan till Åva gymnasium så framgår det av bild 5 nedan att det även här är ekonomiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet som är mest populära hos eleverna, oavsett bostadsort, att söka i första hand. En del av förklaringen när det gäller Åva gymnasium är också att skolan har utökat antal platser på programmen med en klass på samhällsvetenskapsprogrammet från 2019 och en klass på ekonomiprogrammet från 2020. Det är intressant att notera att det under 2018-2020 är ett ökat intresse för teknikprogrammet på Åva gymnasium, där särskilt två inriktningar ökat i popularitet. Skolan uppger också att det över åren går att observera trender mellan de olika inriktningarna på teknikprogrammet, varför det är bra med en viss flexibilitet när det gäller dimensioneringen av platser på de olika inriktningarna utifrån elevernas varierande efterfrågan. Både 2018 och 2019 var antalet förstahandssökande till vård- och omsorgsprogrammet betydligt högre än till barn- och fritidsprogrammet. 2020 var det färre som sökte till barn- och fritidsprogrammet med lika många förstahandssökande som till barn- och fritidsprogrammet. Totalt har antalet förstahandssökande till Åva gymnasium ökat från 2018 till 2020, med en peak år 2019.

Bild 5 – Vilka program på Åva är mest eftersökta oavsett elevernas folkbokföringsort?

Enhet Åva	Sökt program	1:a hand (oavsett folkbokföring)		
		2018	2019	2020
	Barn- och fritidsprogrammet	21	24	22
	El- och energiprogrammet	49	58	40
	Ekonomiprogrammet	19	38	46
	International Baccalaureate	34	21	38
	Introduktionsprogram	17	9	6
	Naturvetenskapsprogrammet	33	59	59
	Natur, estetisk inriktning	7	3	3
	Restaurang- och livsmedelsprogrammet	23	19	18
	Samhällsvetenskapsprogrammet	38	64	65
	Teknikprogrammet Design och produktutveckling	31	40	37
	Teknikprogrammet Informations- och medieteknik	41	63	56
	Teknikprogrammet Teknikvetenskap	19	38	35
	Vidareutbildning 4:e TE år	4	0	
	Vård- och omsorgsprogrammet VO	35	34	22
	Totalt 1:a hands sökande	371	470	447

3. Hur ser den preliminära antagningen ut inför läsåret 2021/22?

Av bilder 6a och 6b nedan framgår vilka program elever i Storsthlm² sökt i första hand, jämfört med vilka program elever folkbokförda i Täby³ sökt i första hand. Det är intressant att notera några skillnader mellan de båda diagrammen. När det gäller ekonomiprogrammet är det cirka 32 procent av eleverna i Täby som i den första ansökningsomgången till läsåret 2021/22 har sökt programmet. Jämfört med elever från Storsthlm där 23 procent av eleverna söker ekonomiprogrammet i första hand.

För teknikprogrammet är det knappt 14 procent av eleverna från Täby som har sökt programmet i första hand, medan det av eleverna i Storsthlm är drygt 9 procent av eleverna som väljer teknikprogrammet i första hand.

En skillnad mellan de båda diagrammen i bild 6a och 6b är också att det är en betydligt högre andel elever i Storsthlm som söker ett yrkesprogram i första hand, jämfört med elever folkbokförda i Täby. I Storsthlm drygt 20 procent och i Täby drygt 10 procent.

² Totalt 26 892 Storsthlm-elever sökte ett nationellt program i första hand.

³ Totalt 1 013 Täbyelever sökte ett nationellt program i första hand.

Bild 6a – cirkeldiagram över vilka program eleverna i Storsthlm har sökt i den preliminära ansökningsomgången inför läsåret 2021/22

Dashboard - Sökande 1:a hand till nationella program inom Storsthlm

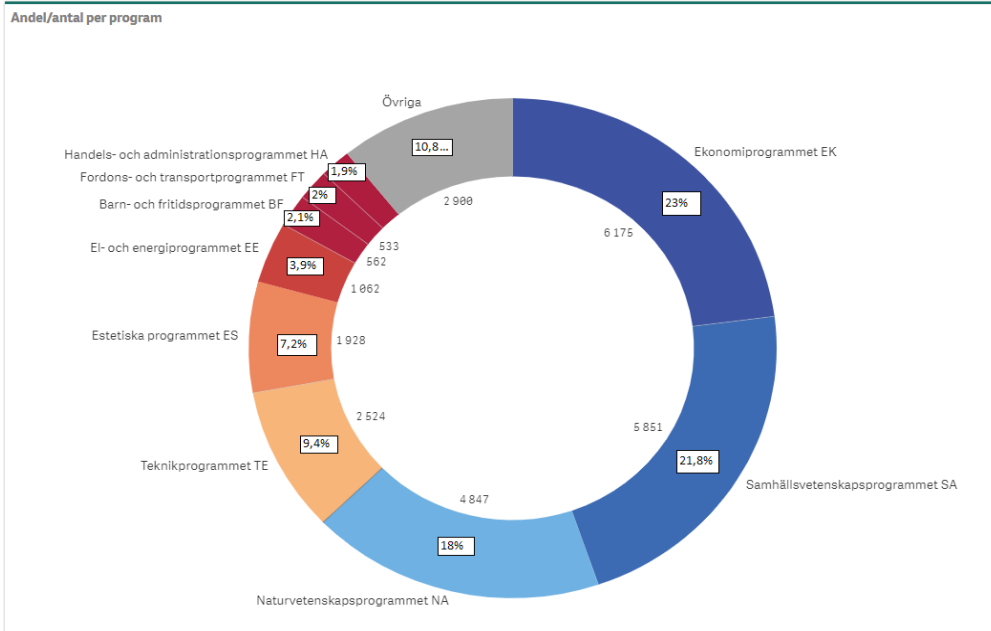
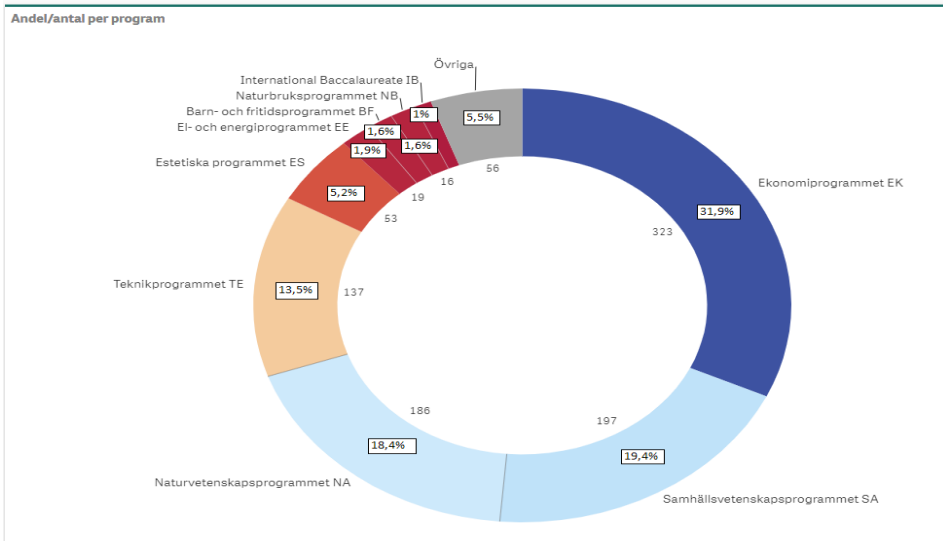

Bild 6b – cirkeldiagram över vilka program eleverna i Täby har sökt i den preliminära ansökningsomgången inför läsåret 2021/22

Dashboard - Sökande 1:a hand till nationella program inom Storsthlm

I den första ansökningsomgången till läsår 2021/22 visar tabellerna i bild 7 nedan att det är fortsatt attraktivt för eleverna folkbokförda i Täby att i första hand söka sig till en gymnasieskola i Täby, där 68 procent gjort ett sådant val.⁴

Bild 7 – statistik elever folkbokförda i Täby första ansökningsomgången förstahandsval till läsår 2021/22

Hemkommun Täby	Sökande
Nationellt program i Storsthlm	1 013
Introduktionsprogram i Storsthlm	17
Program gymnasiesärskola	7
Sökande inom Storsthlm	1 037
Skolor utanför Storsthlm	27
Totalt antal sökande	1 064

Lägeskommun skola	Hemkommun Täby
Täby	704
Stockholm	180
Danderyd	97
Österåker	15
Vallentuna	12
Solna	8
Nacka	7
Sollentuna	7
Sigtuna	3
Haninge	1
Håbo	1
Järfälla	1
Uppland Väsby	1
Totalt 1:a hands sök inom Storsthlm	1 037

Av tabellerna i bilder 8a och 8b nedan, framgår det att både när det gäller elever folkbokförda i Täby, men framförallt elever oavsett bostadsort som söker sig till Åva gymnasium, finns det ett ökat intresse för teknikprogrammet. Däremot är det färre som i år har sökt ekonomiprogrammet på Åva i första hand, jämfört med samma period 2020. Av yrkesprogrammen är el- och energiprogrammet i år mer intressant än föregående år och fortsätter att vara ett relativt attraktivt yrkesprogram för samtliga sökande oavsett bostadsort. När det gäller söktryck från alla elever, oavsett folkbokföringsort, i den preliminära ansökningsomgången till läsår 2021/22, finns det ett något ökat intresse för vård- och omsorgsprogrammet samt barn- och fritidsprogrammet. Restaurang- och livsmedel har ett marginellt lägre intresse jämfört med samma valomgång 2020.

⁴ Ovan under fråga 1 framgår att 2018 var det 62 procent, 2019 67 procent och 2020 70 procent av eleverna som sökt en gymnasieskola i Täby i första hand.

Bild 8a – vilka program på Åva har elever folkbokförda i Täby sökt i första hand i den preliminära ansökningsomgången till läsåret 2021/22?

Åva gymnasium	1:a hands val Täbyelever	Prel val 2020
Teknikprogrammet TE	63	59
Samhällsvetenskapsprogrammet SA	22	28
Naturvetenskapsprogrammet NA	18	33
Ekonomiprogrammet EK	14	24
El- och energiprogrammet EE	11	16
Introduktionsprogram IM	11	4
Barn- och fritidsprogrammet BF	7	6
International Baccalaureate IB	7	10
Vård- och omsorgsprogrammet VO	4	3
Restaurang- och livsmedelsprogrammet RL	3	4
Totalt	160	187

Bild 8b – vilka program på Åva har elever oavsett bostadsort sökt i första hand i den preliminära ansökningsomgången till läsåret 2021/22

Åva gymnasium	1:a hands val alla sökande	Prel val 2020
Teknikprogrammet TE	146	131
Samhällsvetenskapsprogrammet SA	58	62
Naturvetenskapsprogrammet NA	51	68
El- och energiprogrammet EE	44	36
Ekonomiprogrammet EK	38	47
Barn- och fritidsprogrammet BF	27	21
Vård- och omsorgsprogrammet VO	24	20
International Baccalaureate IB	23	31
Restaurang- och livsmedelsprogrammet RL	17	19
Introduktionsprogram IM	16	7
Totalt	444	442

Det har tidigare framgått att elever folkbokförda i Täby fortsätter att ha ett högt intresse för ekonomiprogrammet, även om det just till Åva har sjunkit inför den första valomgången. I tabellen bild 9 nedan syns också detta intresse för ekonomiprogrammet när det gäller sökande till samtliga skolor i Täby. Här går det även att utläsa att teknikprogrammet har ökat från 221 förstahandssökande i den preliminära ansökningsomgången 2020, medan det 2021 är 264 elever som sökt programmet.

Bild 9 – tabell över vilka program till skolor i Täby elever oavsett bostadsort har sökt i första hand i den preliminära ansökningsomgången inför läsår 2021/22

Program skolor i Täby	1:a hands val alla sökande	Prel val 2020
Ekonomiprogrammet EK	494	480
Samhällsvetenskapsprogrammet SA	354	365
Naturvetenskapsprogrammet NA	346	339
Teknikprogrammet TE	264	221
Estetiska programmet ES	78	114
Barn- och fritidsprogrammet BF	71	47
El- och energiprogrammet EE	65	50
Fordons- och transportprogrammet FT	27	33
Introduktionsprogram IM	29	22
Vård- och omsorgsprogrammet VO	24	20
International Baccalaureate IB	23	31
Restaurang- och livsmedelsprogrammet RL	17	19
Handels- och administrationsprogrammet HA	13	5
Hantverksprogrammet HV	11	5
Naturbruksprogrammet NB	7	10
GYSÄR Individuella program IAIND	6	6
Hotell- och turismprogrammet HT	3	4
Totalt	1 832	1 771

4. Hur ser kapacitet och utbud ut för de olika gymnasieskolorna i Täby?

Utredningen har också undersökt antal sökbara platser på de olika gymnasieskolorna i Täby, vilket framgår av tabellen nedan. Tibble gymnasium är i antalet sökbara platser den största skolan, följt av Åva gymnasium och Täby Enskilda gymnasium.

Bild 10 – antal sökbara platser till gymnasieskolor i Täby inför läsåret 2021/22

	Antal sökbara platser gymnasievalet			
	2018	2019	2020	2021 prel
Tibble Gymnasium, Täby	558	572	604	604
Åva gymnasium	432	435	476	465
Täby Enskilda Gymnasium	293	297	297	297
Praktiska Gymnasiet Täby	156	157	214	186
Täby yrkesgymnasium	53	110	69	82
Mimers gymnasium Täby	26	26	32	27
Sparre Gymnasium	40	50	55	60
Ängsholmsskolan – Täby gyärs	6	8	10	11
Täby språkintröduktion	40	40	40	20
Totalt	1 604	1 695	1 797	1 752

Bild 11 nedan visar på vilka gymnasieskolor inom nordostklustret som programmen barn- och fritid, restaurang- och livsmedel samt vård- och omsorg erbjuds. Av diagrammet framgår att vård- och omsorgsprogrammet endast erbjuds på Åva gymnasium och i Norrtälje. Restaurang- och livsmedelsprogrammet erbjuds på Åva gymnasium samt i Norrtälje och Österåker. Dock är det endast Skärgårdsgymnasiet i Österåker som erbjuder samma inriktning inom kök och servering utan lärling som även Åva erbjuder. När det gäller barn- och fritidsprogrammet finns det att söka i Norrtälje, Vallentuna och Täby där både Åva gymnasium och Tibble gymnasium erbjuder programmet, dock inte samma inriktning. Inriktningen pedagogiskt och socialt arbete som erbjuds på Åva finns även att söka på Carl Wahren Gymnasium och Rodengymnasiet i Norrtälje.

Bild 11 – tabell över vilka huvudmän inom nordostklustret som erbjuder vissa yrkesprogram

		Norrtälje			Täby		Vallentuna	Österåker
		Carl Wahren Gymnasium (F)	Roden- gymnasiet (K)	Skärgårds- gymnasiet Norrtälje (F)	Tibble gymnasium (F)	Åva gymnasium (K)	Vallentuna gymnasium (K)	Skärgårds- gymnasiet Österåker (F)
Barn- och fritid								
BFPEA	Pedagogiskt och socialt arbete	X	X			X		
BFPEAOL	Pedagogiskt och socialt arbete, lärling	X					X	
BFFRI	Fritid och hälsa	X						
BFFRIOL	Fritid och hälsa, lärling	X					X	
BFFRI	Fritid och hälsa IHL profil				X			
BF	Utan inriktning	X						
BF	Utan inriktning, lärling						X	
Restaurang- och livsmedel								
RLBAG	Bageri och konditori			X				X
RLBAGOL	Bageri och konditori, lärling			X				X
RLKOK	Kök och servering					X		X
RLKOKOL	Kök och servering, lärling	X	X					X
RL	Utan inriktning					X		
Vård- och omsorg								
VOVAR	Vård och omsorg	X						
VOVAROL	Vård och omsorg, lärling	X						
VO	Utan inriktning		X			X		

5. Prognos population och elevkullar bosatta i Täby och övriga nordostkommuner?

Den stora valfrihet som samverkansavtalet medger samt en stor mängd skolor som drivs i fristående regi innebär små möjligheter för kommunerna att förutsäga elevströmmarnas utveckling. Men i ett försök att göra just detta ses i tabellen nedan Täbys prognos över antal folkbokförda 16-18 åringar i kommunen, befintlig kapacitet av gymnasieplatser samt efterfrågan på gymnasieplatser framöver.

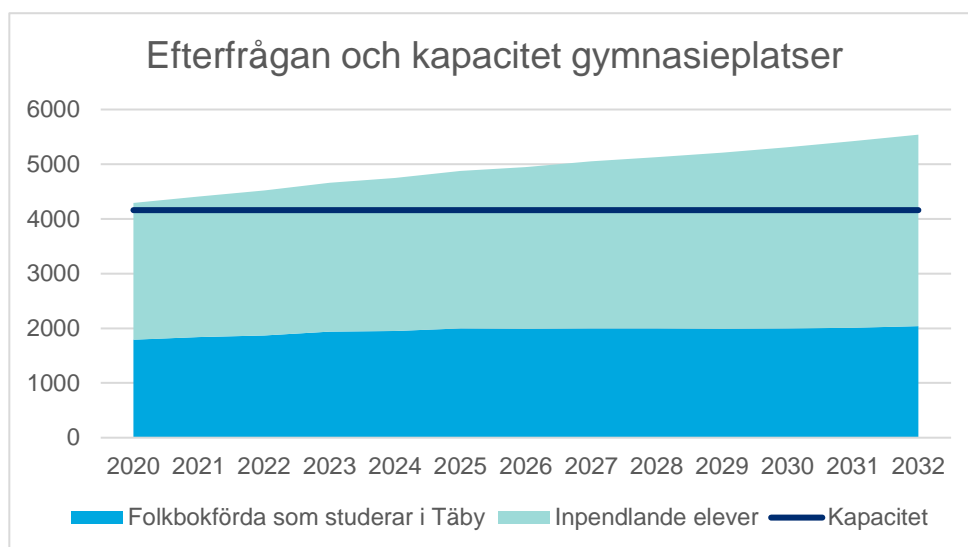
Bild 12 – prognos över antal folkbokförda 16-18 åringar i kommunen, befintlig kapacitet av gymnasieplatser samt efterfrågan på gymnasieplatser framöver

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Antal folkbokförda 16-18 åringar	3200	3300	3350	3470	3500	3590	3570	3590	3590	3570	3590	3600	3650
Befintlig kapacitet	4160	4160	4160	4160	4160	4160	4160	4160	4160	4160	4160	4160	4160
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Folkbokförda som studerar i Täby	1790	1840	1870	1940	1950	2000	1990	2000	2000	1990	2000	2010	2040
Inpendlande elever	2500	2570	2650	2720	2800	2880	2960	3050	3130	3220	3310	3410	3500
Total Efterfrågan	4290	4410	4520	4660	4750	4880	4950	5050	5130	5210	5310	5420	5540

Täby har idag en högre kapacitet än antalet folkbokförda Täbybor i gymnasieåldern. Fram till 2032 förväntas antalet 16-18 åringar folkbokförda i Täby kommun öka med 450 personer, till totalt 3 650 personer. Täby har idag en kapacitet att ta emot 4 160 gymnasieelever. De två stora gymnasieskolorna i kommunen, Åva och Tibble gymnasium, har som rapporten visat under de senaste åren haft ett stort söktryck både från Täbyungdomar och elever från andra kommuner. Om denna utveckling skulle fortsätta är bedömningen att efterfrågan på gymnasieplatser i kommunen ökar med omkring 1 250 elever fram till 2032, varav omkring 250 elever förväntas vara folkbokförda i Täby.

Denna prognos utgår från att en stor andel av elever folkbokförda i Täby kommer att söka sig till gymnasieutbildningar i andra kommuner. Under perioden förväntas årligen omkring 1300 - 1600 ungdomar folkbokförda i Täby få platser på gymnasieskolor utanför Täby. Samtidigt som mellan 2500-3500 elever som inte är folkbokförda i Täby söker till gymnasieskolor i kommunen. Det innebär att den totala efterfrågan på gymnasieplatser i kommunen år 2032 uppgår till omkring 5 500 platser, varav omkring 2 000 förväntas vara folkbokförda i Täby. I grafen nedan ses utvecklingen av efterfrågan samt befintlig kapacitet av gymnasieplatser.

Bild 13 – efterfrågan samt befintlig kapacitet av gymnasieplatser

Prognosen bygger på att utvecklingen inom regionen och förutsättningarna för gymnasiet är oförändrade under perioden. Tillskapas det inte nya gymnasieplatser i kommunen framöver så kommer inte heller fler elever att kunna erhålla plats i Täby. Det ökande antalet elever i angränsande kommunerna kommer då att behöva söka sig till andra kommuners gymnasieskolor. En effekt av fler sökande totalt, oavsett om de är folkbokförda i Täby eller inte, kommer att medföra att alla populära gymnasieskolor i Täby och i nordostkommunerna kommer att få ett högre genomsnittligt meritvärde på de antagna eleverna. Vilket kommer att medföra att elever med lägre meritvärde, i Täby och i andra angränsande kommuner, kommer att få det svårare att komma in på de populära skolorna. Tillskapas det fler gymnasieplatser som är belägna på en mindre attraktiv plats i kommunen, eller om aktören som bedriver verksamheten inte drar till sig lika stort intresse som befintliga skolor kan det innebära att efterfrågan i verkligheten blir lägre trots att nya gymnasieplatser tillkommer. Skulle en populär skolaktör öppna en gymnasieskola i en angränsande kommun kan det medföra att elevflödet förändras och behovet av platser i Täby blir lägre.

Efter att denna prognos togs fram 2020 har vissa angränsande kommuner skrivit ned sina befolkningsprognoser för de kommande åren. Det medför att antalet inpendlande elever troligen blir lägre. Av den anledningen ser verksamheten inte något brådskande behov av att markant utöka antalet gymnasieplatser i kommunen för att möta prognosticerad efterfrågan. För att undvika överalternativt underkapacitet framöver bör beslut kring utökade gymnasieplatser grundas på hela regionens utbud och behov.

4. Utredningens förslag

4.1 Sammanfattande analys

I syfte att i enlighet med uppdraget kunna presentera ett förslag på framtida utbud av program på Åva gymnasium baserat på efterfrågan och kapacitet har arbetsgruppen analyserat en mängd olika data och information. Däribland elevernas efterfrågan av program och skolor i Täby de senaste tre åren, den preliminära ansökningsstatistiken inför hösten 2021, prognos elevkullar samt de villkor som det regionala samarbetet inom Storsthlm anger.

Högskoleförberedande program

Som framkommit av avsnittet 3 ovan är det fortsatt samhällsvetenskapsprogrammet, ekonomiprogrammet, naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet som är mest efterfrågade på Åva gymnasium. Inför årets antagning visar dock den första valomgången att medan intresset för teknikprogrammet har ökat, har intresset för de övriga tre högskoleförberedande programmen dalat något. För teknikprogrammet går det att observera en ökning av antalet förstahandssökande till Åva gymnasium år 2019 och 2020 i jämförelse med 2018. Den preliminära antagningen inför kommande läsår 2021/22 visar också på ett fortsatt ökat intresse. Åva gymnasium har ytterligare bearbetat underlaget från den första preliminära ansökningsomgången och då exkluderat elever som saknar behörighet till det sökta programmet. Även efter denna korrigering framgår att det är ett högt söktryck av elever till teknikprogrammet, med fler sökande än antal platser till två av tre inriktningar när det gäller sökande i förstahand. När antal sökande per plats för första till tredjehandsval analyseras så är det betydligt flera sökande än det finns platser på samtliga inriktningar inom teknikprogrammet.

Även om ekonomi- och samhällsvetenskapsprogrammen fortsätter att vara attraktiva ser utredningen ett minskat intresse för främst ekonomiprogrammet som elevernas förstaval till Åva gymnasium. De höga antagningsgränserna till ekonomiprogrammet överlag gör dock att skolan ser att de kommer att fylla de platser som finns utifrån elevers andra- och tredjehandsval. Utredningen ser inga skäl att ytterligare utöka dessa två program.

Åva gymnasium har historiskt ett starkt varumärke när det gäller teknikprogrammet. Trots att Åva under de senaste åren har utsatts för konkurrens av andra huvudmän både inom och utanför kommunen, har intresset för teknikprogrammet på Åva gymnasium fortsatt vara högt och har ökat de senaste åren. Sett från arbetsmarknadens behov av kompetens, finns det även en efterfrågan av teknikutbildad personal på en lokal arbetsmarknad med teknikintensiva företag inom kommunen som rekryterar elever med gymnasieexamen från teknikprogrammet på Åva. Naturvetenskapsprogrammet har inte på samma sätt lyckats vara attraktivt för eleverna under en ökande konkurrens från andra skolor. Det finns heller inte samma möjlighet för eleverna på detta program att gå direkt till en arbetsmarknad som kräver en specifik kompetens, utan att först studera vidare.

Eleverna på naturvetenskapsprogrammet har i dagsläget möjlighet att läsa kurser inom miljö- och hållbarhet genom kursen biologi 1, där hållbar utveckling är en central del i kursen. På inriktningen naturvetenskap och samhälle har Åva valt att lägga in kursen hållbart samhällsbyggande inom programfördjupningen. I dagsläget har teknikprogrammet på Åva

inga kurser riktade mot miljö och hållbarhet. Om Åva gymnasium kan utöka teknikprogrammet med en klass ser skolan en möjlighet att inom inriktningen design- och produktutveckling kunna erbjuda en profil riktad mot samhällsbyggande och miljö.

Åva gymnasium har en lång tradition av estetisk verksamhet då man sedan tio år tillbaka på det naturvetenskapliga programmet erbjuder en särskild variant inom det estetiska området med inriktning musik. Varje år reserverar skolan ett antal platser på naturvetenskapsprogrammet för elever som vill söka till denna estetiska variant. De senaste åren har den särskilda varianten haft svårt att fylla antalet platser, vilket har medfört att antagningspoängen har sjunkit och nu är betydligt längre än för det vanliga naturvetenskapliga programmet på Åva gymnasium. Om den estetiska varianten inte längre erbjuds och platser som nu är reserverade för just denna målgrupp elever, istället görs möjliga för alla elever att söka, innebär det att fler elever med högre antagningspoäng kan bli antagna till det naturvetenskapliga programmet på Åva gymnasium.

Åva gymnasium menar dock att en estetisk verksamhet kan ses som en viktig del av skolans uppdrag. Förutom möjligheten för elever som aktivt utövar musik att kombinera detta med sina studier, ges även andra elever tillfällen att möta musik i form av konserter och musikalisk inramning av uppstarter och skolavslutningar; musik i skolan är inte minst en viktig traditions- och kulturbärare. För att inte tappa den estetiska verksamheten på Åva och för att ge fler elever möjlighet att kombinera musik och studier, vill skolan istället erbjuda musikprofil på naturvetenskaps-, samhällsvetenskaps- och ekonomiprogrammen. Eleverna går i vanlig klass och använder sina individuella val, 200 poäng, för musikkurser. En sådan lösning skulle medföra att fler elever får möjlighet att välja att fokusera på musik, utan att begränsas till att behöva välja naturvetenskapsprogrammet.

Yrkesprogram

I linje med nationella och regionala trender är det ett mindre intresse för yrkesprogrammen, men där el- och energiprogrammet ändå fortsätter att vara ett relativt populärt yrkesprogram som också har få avhopp under utbildningstiden. Vid eventuella tidiga avhopp, finns det dessutom en möjlighet att fylla på en tom plats från en reservlista med elever som är fortsatt intresserade av att läsa el- och energiprogrammet på Åva. Denna möjlighet att fylla på lediga platser från en reservlista saknas ofta när det uppstår vakanser på de övriga yrkesprogrammen på Åva.

För de övriga tre yrkesprogrammen är det ett fortsatt relativt lågt intresse bland eleverna. Vård- och omsorgsprogrammet hade 2020 något lägre sökandesiffror, men för både 2018 och 2019 var söktrycket för vård- och omsorgsprogrammet högre än för barn- och fritidsprogrammet. Den preliminära antagningen inför kommande läsår 2021/22 visar på ett högre intresse för både vård- och omsorgsprogrammet och barn- och fritidsprogrammet jämfört med 2020. Inför kommande läsårs antagning är antagningspoängen enligt den preliminära ansökningsomgången högre till vård- och omsorgsprogrammet än tidigare år och högre än antagningspoängen till både barn- och fritidsprogrammet samt restaurang- och livsmedelsprogrammet.

När det gäller arbetsmarknadens behov finns det en stor efterfrågan på utbildade undersköterskor med examen från vård- och omsorgsprogrammet som också ofta får anställning inom sin profession direkt efter utbildningen. På samma sätt är det vanligt att

elever från restaurang- och livsmedelsprogrammet ofta får anställning direkt efter sin utbildning, utan behov av ytterligare vidareutbildning. För eleverna som lämnar restaurang- och livsmedelsprogrammet är det också ofta möjligt att få anställning inom sitt yrke utan att ha godkänt i samtliga gymnasiegemensamma ämnen. Restaurang- och livsmedelsprogrammet får också anses vara den utbildning med starkast koppling till yrkeslivet. När det gäller elever som går ut med en examen från barn- och fritidsprogrammet med den inriktning som Åva gymnasium erbjuder, behöver dessa oftast vidareutbilda sig från barnskötare till förskollärare för att få en anställning inom det yrke de valt.

Utredningen visar att det inom nordostklustret är relativt få skolor som erbjuder gymnasieutbildning inom vård- och omsorgsprogrammet. Barn- och fritidsprogrammet erbjuds på ett antal skolor inom klustret och så även restaurang- och livsmedelsprogrammet. På det sistnämnda programmet är det dock endast en annan skola som erbjuder samma inriktning som Åva gymnasium. När det gäller restaurang- och livsmedelsprogrammet har kommunen så sent som 2017 gjort omfattande investeringar i lokaler och utrustning när programmet flyttade till skolans lokaler, efter att ha varit utlokaliserade på annan plats i kommunen under ett antal år. Även på vård- och omsorgsprogrammet har kommunen investerat i ombyggnationer, vilket gjordes så sent som sommaren 2019.

4.2 Förslag förändring programutbud att utreda vidare

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns ett ökat intresse för teknikprogrammet, medan det är ett fortsatt lågt intresse för yrkesprogrammen generellt. Åva gymnasium ser positivt på att det är ett blandat utbud av program på skolan med både yrkesprogram och högskoleförberedande program. Det finns emellertid en kapacitetsgräns som innebär att om ett program behöver utökas för att möta en större efterfrågan så behöver en annan del av verksamheten minska. Utredningen har visat att det är ett ökat intresse för teknikprogrammet som också är det högskoleförberedande program där elever direkt efter gymnasieexamen är eftertraktade av teknikföretag. Av yrkesprogrammen är det restaurang- och livsmedelsprogrammet som är ett tydligt utpräglat yrkesprogram där eleverna i hög grad, precis som eleverna från vård- och omsorgsprogrammet, får anställning inom sitt valda yrke utan vidareutbildning. Elever från barn- och fritidsprogrammet med yrkesutgången barnskötare möter däremot större svårigheter att få arbete direkt efter gymnasiet där det ofta finns krav på vidareutbildning till förskollärare. Ur ett regionalt perspektiv är barn- och fritidsprogrammet också det av dessa tre yrkesprogram som erbjuds på flest gymnasieskolor i nordostklustret. Åva gymnasium ser ett värde av att erbjuda en estetisk inriktning musik på skolan, men vill att fler elever än de som väljer att läsa naturvetenskapsprogrammet ska få denna möjlighet.

Det förslag till förändrat programutbud från och med läsåret 2022/23 som utredningen, utifrån den samlade analysen ovan, föreslår ska utredas vidare utifrån konsekvenser för elever, personal och arbetsmiljö är:

1. En utökning av teknikprogrammet med en klass motsvarande 32 elever.
2. Att barn- och fritidsprogrammet fasas ut och inte längre erbjuds på Åva gymnasium
3. Att naturprogrammet med den estetiska varianten musik upphör och att det istället görs möjligt för elever på samhällsvetenskapsprogrammet, ekonomiprogrammet samt naturvetenskapsprogrammet att inom det individuella valet kunna välja musik.

I avsnittet nedan följer en genomgång av ekonomiska konsekvenser av de tre förslagen ovan.

4.3 Ekonomiska konsekvenser

Utredningen har gjort en analys av de olika ekonomiska konsekvenser som förslagen leder till. Nedan följer en sammanfattning av dessa, där mer detaljerat underlag i form av tabeller och diagram återfinns i bilaga 1.

Den redan påbörjade utökningen av ekonomiprogrammet, som från och med läsår 2020/21 utökats med en klass, beräknas kunna fortsätta som planerat utifrån både elevunderlag och kapacitet och har sammantaget ingen betydelse för detta förslag.

4.3.1 Ekonomiska konsekvenser utifrån olika ekonomiska perspektiv

Som framgår av underlagen i bilaga 1 till denna utredning visar den ekonomiska analysen att de förändringar som föreslås sammantaget medför positiva ekonomiska effekter för egen regi och inga ekonomiska effekter för volymer och Täby kommun. Det är endast de inledande två åren som medför negativa ekonomisk effekter för Åva gymnasium.

Volymer

Kostnaden för volymer uppstår när kommunen köper utbildningsplatser. Volymkostnaden påverkas av två variabler, priset för de program som elever folkbokförda i Täby väljer att läsa på samt antal folkbokförda elever i Täby. Utredningens förslag har ingen direkt effekt på vare sig programpris eller kommunens demografi. Åva gymnasiums marknadsföring av programmen medför en marginell ekonomisk effekt eftersom det genomsnittliga programpriset påverkas av de program som Täbys elever väljer. Effekten bedöms vara försumbar och har exkluderats i denna utredning.

Egen regi

Av nedanstående tabell framgår den ekonomiska effekten sammantaget för Åva gymnasium under och efter genomförd förändring.⁵

---

⁵ Tabellen är avrundad till jämna hundratusental

Bild 14 – den ekonomiska effekten för Åva gymnasium sammantaget

Ekonomisk effekt Åva gymnasium (Mnkr)	Under pågående förändring						Efter genomförd förändring
	2021	2022	2023	2024	2025	Totalt	Årlig återkommande effekt
In och utfasning av barn och fritids-/teknikprogrammet		-0,3	0,4	0,5	0,4	1,1	0,3
Upphöra att erbjuda naturprogrammet med särskild variant musik	-0,1	-0,2	-0,1	0,0	0,0	-0,4	-0,1
Totalt	-0,1	-0,4	0,3	0,5	0,4	0,7	0,2

För Åva gymnasium uppstår sammantaget positiva ekonomiska effekter till följd av förändringen. Utredningens förslag medför efter genomförd förändring en positiv ekonomisk effekt på 0,2 mnkr årligen. Under tiden förändringen pågår är den sammantagna ekonomiska effekten positiv och uppgår till 0,7 mnkr. Initialt uppstår negativa ekonomiska effekter om 0,1 mnkr år 2021 samt 0,4 mnkr år 2022 till följd av att intäkterna minskar i större utsträckning än personalkostnaderna.

Täby Kommun

Utredningens förslag påverkar inte kommunens kostnader eller intäkter. Förslaget medför inget utökat lokalbehov och underskott i egen regi bedöms inte vara rimligt i relation den förändring som föreslås.

5. Sammanfattning

Denna utredning har haft i uppdrag att utreda efterfrågan och kapacitet avseende programutbud på Åva gymnasium. Utredningens resultat och förslag till förändrat programutbud ska redovisas vid nämndens sammanträde i april 2021. Vid sammanträdet i april föreslås nämnden ge utbildningschef i uppdrag att fördjupat utreda olika konsekvenser för elever, personal och arbetsmiljö om utbudet förändrats på det sätt som utredningen

föreslår. Därefter kan ett beslut avseende programutbud för Åva gymnasium från och med läsåret 2022/2023 fattas vid gymnasie- och näringslivsnämndens sammanträde i september 2021.

Sammanfattningsvis så föreslår utredningen att följande förändringar genomförs i programutbudet på Åva gymnasium från och med läsåret 2022/23:

1. En utökning av teknikprogrammet med en klass motsvarande 32 elever.
2. Att barn- och fritidsprogrammet fasas ut och inte längre erbjuds på Åva gymnasium
3. Att naturvetenskapsprogrammet med den särskilda varianten musik upphör och att det istället görs möjligt för elever på samhällsvetenskapsprogrammet, ekonomiprogrammet samt naturvetenskapsprogrammet att inom det individuella valet kunna välja musik.

Bilagor:

1. Ekonomiska effekter vid förändring av Åva gymnasiums programutbud